

Evropski tovorni promet ne upošteva realnih stroškov

Evropski parlament je 15. decembra 2005 sprejel direktivo o evrovinjetah, kar so z velikim razočaranjem sprejele številne okoljske organizacije, kot npr. Evropska tranzitna pobuda. Zakonodajni postopek lahko ocenimo kot zaključen, saj so prometni ministri direktivo, ki je posledica kompromisa med Evropskim parlamentom in Svetom, sprejeli brez sprememb. [Več na strani 1](#)

Zbiranje podpisov proti naraščanju prometa v Evropi

Različne okoljske in državljanske organizacije, med njimi švicarska Alpska pobuda, francoska Mountain Wilderness in italijanska Legambiente, so se v skupnem manifestu zavzele za izvajanje okoljsko in socialno sprejemljive prometne politike v Evropi. [Več na strani 2](#)

Veljati je začela Karpatska konvencija

4. januarja 2006 je začela veljati Karpatska konvencija, saj jo je kot četrta podpisnica ratificirala še Madžarska. Ratifikacijski postopek so pred tem že opravili na Slovaškem, Češkem in v Ukrajini, medtem ko Poljska, Romunija ter Srbija in Črna gora tega še niso storile. [Več na strani 3](#)

Evropski tovorni promet ne upošteva realnih stroškov

Evropski parlament je 15. decembra 2005 sprejel direktivo o evrovinjetah, kar so z velikim razočaranjem sprejele številne okoljske organizacije, kot npr. Evropska tranzitna pobuda. Zakonodajni postopek lahko ocenimo kot zaključen, saj so prometni ministri direktivo, ki je posledica kompromisa med Evropskim parlamentom in Svetom, sprejeli brez sprememb.

V cestnino tako tudi v prihodnje ne bodo vključeni zunanji stroški prometa, kot na primer stroški zaradi nastale okoljske škode ali okvar zdravja, in to kljub dejstvu, da je glede te problematike parlamentarni prometni odbor še v lanskem novembru zastopal razmeroma napredno stališče, ki pa ga je na pritisk Sveta ministrov pozneje spremenil. Komisija naj bi do leta 2008 predložila model za obračunavanje zunanjih stroškov, vendar pa ni nikakršnega zagotovila, da bo ta dejansko uveden.

Direktiva ne omenja ekološko utemeljene spodnje meje višine cestnine, iz plačila cestnine so v celoti izvzeti manjši tovornjaki do 12 ton. Šele od leta 2012 dalje bodo cestnino plačevali tudi tovornjaki, katerih teža presega 3,5 tone, pri čemer pa so že sedaj predvidene najrazličnejše izjeme.

Da bi se lahko zoperstavili problematiki izogibanja plačevanja cestnine z vožnjo po stranskih cestah, direktiva v prihodnje predvideva možnost uvedbe cestnine tudi na drugih cestah in ne le tistih v transevropskih mrežah. Tarife bodo poleg tega lahko diferencirane in predvideno je plačevanje do 25-odstotnega doplačila za vožnjo na okoljsko občutljivih območjih (gorski predeli, urbane aglomeracije). V omejenem obsegu bo možno določiti različno višino cestnine, npr. glede na posamezne EURO emisijske razrede in glede na vožnje podnevi ali ponoči oz. na letni čas. Namenska uporaba prihodkov ni predpisana.

Viri in nadaljnje informacije:

<http://www.europarl.at/europarl/default.pxml?kap=715&mod=&lang=de> (de)

http://www.europarl.eu.int/omk/sipade3?SAME_LEVEL=1&LEVEL=2&NAV=S&D_ETAIL=&PUBREF=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2005-0516+0+DOC+XML+V0//DE (de/fr/it/sl/en)

http://www.ite-euro.com/de/newsletter_2005-73.htm (de/fr/it/en)

Vsebina

Evropski tovorni promet ne upošteva realnih stroškov [1](#)

Zbiranje podpisov proti naraščanju prometa v Evropi [2](#)

Evropska listina o kakovostnih živilskih izdelkih z gorskih območij [2](#)

Crans-Montana - švicarsko „mesto duhov“ [2](#)

Evropsko solarno nagrado 2005 prejela pokrajina Trentino [2](#)

Veljati je začela Karpatska konvencija [3](#)

Konferenca o energijsko učinkoviti in varni gradnji v Alpah [3](#)

Švicarski les s certifikatom FSC za Harryja Potterja .. [3](#)

Mednarodni podiplomski študij krajinske arhitekture [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

Saj ni res, pa je... [4](#)

Zbiranje podpisov proti naraščanju prometa v Evropi

Različne okoljske in državljanske organizacije, med njimi švicarska Alpska pobuda, francoska Mountain Wilderness in italijanska Legambiente, so se v skupnem manifestu zavzele za izvajanje okoljsko in socialno sprejemljive prometne politike v Evropi. Manifest je na voljo v štirih jezikih, javnosti pa so ga organizacije predstavile julija lanskega leta v francoskem kraju Servoz. Avtorji trenutno še zbirajo podpise. Osrednje zahteve manifesta so preusmeritev tovornega prometa na železnico in vodne poti, doseganje realnih stroškov v prometu in uvedba alpske tranzitne borze. Poleg tega manifest zahteva, da je treba odpreti razpravo o prometni politiki na mednarodni ravni, v katero bodo vključeni tudi prebivalci. Poleg nezadovoljstva z evropsko prometno politiko narašča v Franciji tudi nasprotovanje motoriziranim prostočasnim dejavnostim zunaj kategoriziranih cestišč: več kot dvajset nacionalnih organizacij, ki so se jim pridružili številna regionalna in lokalna združenja ter zasebniki, je že podpisalo petico, v kateri zahtevajo dosledno upoštevanje obstoječe zakonodaje, ki ureja izvajanje motoriziranih športov v naravnem okolju.

Manifest in petico sta objavljena na <http://www.ite-euro.com> (de/fr/ir/en), <http://petition.stmedd.free.fr> (fr)

Lobi privržencev motoriziranih športov se je ostro odzval na zahteve po doslednem izvajanju zakonodaje in posledično na več omejitev.

Copyright: <http://france.mountainwilderness.org>

Evropska listina o kakovostnih živilskih izdelkih z gorskih območij

7. decembra 2005 so v Evropskem parlamentu v Bruslju podpisali Evropsko listino o kakovostnih živilskih izdelkih z gorskih območij. Podpisniki, med njimi organizacije iz Francije, Italije, Švice in Slovenije, so se zavezali, da si bodo prizadevali za kakovost živilskih izdelkov z gorskih območij in spodbujali njihovo prodajo. S pomočjo listine, ki jo je javnosti predstavila organizacija Euromontana v okviru evropskega projekta, naj bi kmetovalci in podjetniki na gorskih območjih imeli pri prodaji boljše možnosti za prodajo svojih izdelkov, zaradi česar bi bilo njihovo kmetovanje uspešnejše in sposobno samostojno preživeti. Pomanjkljive metode certificiranja bo treba prilagoditi specifični problematiki identificiranja kakovostnih izdelkov iz gorskih regij in s tem povečati njihovo vrednost. Nujna sta tudi pomoč pri posredovanju strokovnega znanja in izkušenj ter financiranje, ki morata zagotavljati tudi izravnano za družbeno korist gospodarjenja na evropskih gorskih območjih.

Več informacij: <http://www.mountainproducts-europe.org> (en/fr/it)

Crans-Montana - švicarsko „mesto duhov“

Crans-Montana, priljubljena turistična destinacija v švicarskem kantonu Valais, se bori s problematiko „mrzlih“, tj. nezasedenih postelj. V tem počitniškem kraju sicer premorejo več kot 40.000 turističnih ležišč, ki pa na leto gorskim železnicam prinesejo le 21 mio. švicarskih frankov prihodka. Na leto in na ležišče prinese to le 350 evrov, medtem ko prazna počitniška stanovanja obremenjujejo občinsko in turistično infrastrukturo ter negativno vplivajo na podobo krajine. Da bi rešili nastale težave, je šest občin tamkajšnje regije sklenilo v letu 2006 sprejeti poseben moratorij, ki bo na celotnem območju prepovedoval gradnjo sekundarnih stanovanj, ki se ne oddajajo tudi kot počitniška stanovanja. Cilj načrtovanega ukrepa je dokončno zakonsko urediti to področje.

Struktura namestitvenih zmogljivosti v Crans-Montani tudi sicer ni zadovoljliva: v zadnjih dvajsetih letih se je namreč število ležišč v hotelih s 3500 znižalo na 2500, le 6000 ležišč v sekundarnih počitniških stanovanjih se občasno oddaja v najem, 7000 ležišč pa sploh ni uporabnih, ker so stanovanja v slabem gradbenem stanju.

Vir: Le Nouvelliste, 17. 12. 2005

Evropsko solarno nagrado 2005 prejela pokrajina Trentino

Evropsko združenje za rabo obnovljivih virov energije EUROSOLAR je italijanski pokrajini Trentino podelilo t.i. solarno nagrado za njena prizadevanja in več kot 25-letno delovanje na področju obnovljivih virov energije. Od leta 1994 dalje omenjeno združenje vsako leto podeli nagrado za izjemne in inovativne projekte ter pobude za rabo obnovljivih virov energije v različnih kategorijah.

Kot je razvidno iz obrazložitve, velja Trentino za zgleden primer, kako uspešno spodbujati rabo obnovljivih virov energije tudi na regionalni ravni. Poleg že danih ugodnih pogojev za proizvodnjo elektrike iz vodne energije si v Trentinu že od leta 1980 na politični ravni zelo prizadevajo, da bi se energijska učinkovitost ter raba obnovljivih virov energije uveljavili tako na zakonski osnovi kot v družbi.

Vir in več informacij: <http://www.eurosolar.org/new/de/esp2005.html> (de/en)

Veljati je začela Karpatska konvencija

4. januarja 2006 je začela veljati Karpatska konvencija, saj jo je kot četrta podpisnica ratificirala še Madžarska. Ratifikacijski postopek so pred tem že opravili na Slovaškem, Češkem in v Ukrajini, medtem ko Poljska, Romunija ter Srbija in Črna gora tega še niso storile. Junija bo sledila prva konferenca, na kateri bodo pogodbenice sprejele odločitve glede prihodnjega delovnega programa v okviru Karpatske konvencije.

Karpatska konvencija je nastala po vzoru Alpske konvencije, ki je tudi sodelovala pri njenem nastanku, podpora pa so zagotovile različne alpske države. Sedež sekretariata je trenutno na Dunaju, za koordinacijo pa je poskrbljeno v okviru Programa ZN za okolje (UNEP). Namen Karpatske konvencije je uskladiti ekonomske potrebe tamkajšnjih prebivalcev z interesi varstva okolja. Na območju Karpatov živi danes okoli 18 milijonov ljudi.

Vir in več informacij: <http://www.carpathianconvention.org/index.htm> (en),
<http://www.unep.org/Documents/Multilingual/Default.asp?DocumentID=467&ArticleID=5072&l=en> (en)

V Karpatih raste okoli dvesto rastlinskih vrst, ki jih ni mogoče najti nikjer drugje.

Copyright: Derková M

Konferenca o energijsko učinkoviti in varni gradnji v Alpah

9. in 10. marca 2006 bo v avstrijskem kraju Hittisau im Bregenzer Wald v Avstriji organizirana konferenca, ki bo posvečena naravnim nesrečam in prostorskemu urejanju ter gradnji pasivnih in nizkoenergijskih hiš iz lesa regionalnega izvora. Konferenca bo poskušala po eni strani poiskati odgovore na vprašanja, kako lahko k varstvu podnebja prispevata energijsko učinkovita gradnja in sanacija stavb. Po drugi strani pa bo osrednja pozornost namenjena varnostnim vidikom pri načrtovanju in gradnji objektov, ki upoštevata vedno pogostejše naravne nesreče.

Poleg predavanj je v programu konference, ta bo potekala v nemškem jeziku, predvidena tudi strokovna ekskurzija, na kateri se bodo udeleženci lahko seznanili s projekti, ki jih na tem področju izvajajo v Vorarlbergu. Organizirana bo tudi t.i. „tržnica možnosti“, na kateri bodo predstavljeni primeri posameznih avstrijskih projektov. Organizatorji so pripravili tudi brošuro, ki bo vsebovala različne prispevke, pa tudi osnovne informacije in opise številnih primerov s tega področja, naslove kontaktnih partnerjev, okvirne zakonske pogoje in smernice za spodbujanje energijsko učinkovite gradnje. Konferenco organizirata CIPRA-Avstrija in Zveza za podnebje Vorarlberg.

Več informacij in prijave: http://www.cipra.org/d/nationale_cipras/oesterreich/pdf/TagungHittisau.pdf (de)

Švicarski les s certifikatom FSC za Harryja Potterja

Nova knjiga Harryja Potterja v angleščini je bila večinoma natisnjena na okolju prijaznem papirju, izdelanem iz lesa, ki izvira iz švicarskih certificiranih gozdov v sistemu FSC. Kratica, ki pomeni Forest Stewardship Council, označuje namreč sistem sledenja lesa in zagotavlja ekološko, socialno in ekonomsko trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Uporabo papirja, ki je opremljen s certifikatom FSC, je zahtevala Joanne Rowling, slavna pisateljica in avtorica Harryja Potterja.

Prestizžno in veliko naročilo za proizvodnjo papirja so izvršili v Ravensburgu v Nemčiji v eni od maloštevilnih evropskih tovarn papirja, ki so pridobile certifikat FSC. Seveda zmogljivosti badenwürttemberskih gozdov, ki že imajo certifikat FSC, še zdaleč niso zadostovale, da bi pokrile potrebe po 30.000 tonah ustreznega lesa, zato je bilo treba okoli 80 odstotkov lesa nabaviti v švicarskih gorskih kantonih St. Gallen in Appenzell.

Vir: Neue Zürcher Zeitung, 16. 12. 2005

Mednarodni podiplomski študij krajinske arhitekture

V letošnjem letu je načrtovana razširitev magistrskega študijskega programa krajinske arhitekture (Master of Landscape Architecture IMLA), ki ga bo Visoka tehniška šola v Rapperswilu v Švici izvajala v sodelovanju z visokima šolama v Nürtingen-Geislingnu in Weißenstephanu v Nemčiji. Program bo zasnovan tako, da si bodo udeleženci lahko v čim krajšem času pridobili sposobnost dojemanja tujih krajinskih prostorov, temeljitega analiziranja osnovnih konceptov in pojasnjevanja inovativnih rešitev.

Zaradi geografske lege vseh treh visokih šol bo osrednja pozornost posvečena projektному delu v Evropi, zlasti vzdolž alpskega loka, ki so ga študenti pod geslom „Urbanizacija Alp“ doslej izvajali v Franciji in v dolini Rena na stičišču treh držav Švice, Avstrije in Lihtenštajna, kjer so se ukvarjali z Alpским Renom in vidiki rekreacije. Študijski program bodo ponovno začeli izvajati marca letos. Predavanja bodo potekala v nemškem in angleškem jeziku.

Nadaljnje informacije in prijave: <http://www.imla.de> (de/en), kontaktni naslov: hkrauss@hsr.ch

O tem in onem

Slovenija: podpisali sporazum o ustanovitvi novega regijskega parka

V letu 2007 nameravajo v Sloveniji ustanoviti nov regijski park na območju Kamniško-Savinjskih Alp. Konec decembra lanskega leta so namreč slovenski minister za okolje in župani tamkajšnjih občin podpisali sporazum o ustanovitvi parka. V prvi fazi bo novi park Kamniško-Savinjske Alpe obsegal 24.900 hektarov. Največji del načrtovanega parka že danes sodi k posebnim varstvenim območjem omrežja NATURA 2000.

Vir: CIPRA-Slovenija

Kleinwalsertal (Vorarlberg): najuspešnejša počitniška destinacija v Alpah

Švicarski inštitut za raziskovanje gospodarstva BAK Basel Economics je razvil poseben kazalec, na podlagi katerega je mogoče oceniti počitniške destinacije in jih primerjati na mednarodni ravni. Indeks pri tem upošteva kazalce, kot so povpraševanje, zasedenost kapacitet in hotelske cene. V skupini več kot 80 destinacij z alpskega območja (brez Francije) se je na vrh lestvice uvrstila avstrijska dolina Kleinwalsertal, saj jo odlikujeta zlasti celoletna ponudba in odlična zasedenost kapacitet, ki presega 50 %.

Vir in nadaljnje informacije:

http://www.bakbasel.ch/wDeutsch/bak/presse/2002/033_alpiner_tourismusW3DnavidW26130.shtml (de/fr)

Referendum o gradnji brennerskega predora

Občinski svet občine Margreid na Južnem Tirolskem v Italiji je 22. decembra 2005 soglasno sklenil, da bo razpisal lokalni referendum o gradnji brennerskega baznega predora in dovoznih cest. S tem je napravil prvi korak na poti k uveljavitvi za Italijo neobičajnega postopka odločanja v javnih zadevah, v katerega je vključeno lokalno prebivalstvo. V Pustriški dolini (Val Pusteria), prav tako na Južnem Tirolskem, si že nekaj časa prizadevajo, da bi dosegli uveljavitev samoupravnih referendumov o prometni problematiki.

Vir in nadaljnje informacije: Transitinitiative Südtirol; <http://www.dirdemdi.org/pustertal/> (de/it)

V italijanskih Alpah odkrili novo rastlinsko vrsto

Na območju Narodnega parka Dolomiti Bellunesi je leta 1986 Cesare Lasen, geobotanik in prvi predsednik parka, odkril takrat še neznano rastlino, ki jo je kot novo vrsto opisal nemški botanik S. Fröhner šele leta 2005. V čast najditelju so novo rožo iz družine rožnic poimenovali Alchemilla lasenii. Kolikor je znano, je njeno edino nahajališče območje Busa delle Vette v Narodnem parku Dolomiti Bellunesi.

Vir in več informacij na <http://www.amicodelpopolo.it/basso/05/basso55.html> (it).

Prireditve – več na www.alpMedia.net

Strokovna konferenca: **Na razpotju med lovom ter varstvom narave in zaščito živali**. Olten (Švica), 21. 1. 2006. Konferenčni jezik: nemščina, francoščina. Organizirajo: Švicarsko društvo za varstvo živali, Pro Natura, švicarsko društvo za zaščito živali.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.schweizer-tierschutz-sts.ch/main/aktuell/jagd/tagung.htm> (de)

5. mednarodni strokovni seminar: **Okolju prijazne zasnove planinskih postojank**. Meierhof (Nemčija), 25.-26. 2. 2006. Delovni jezik: nemščina. Organizira: Center za okolje in kulturo Benediktbeuern v sodelovanju z Nemško planinsko zvezo (DAV) in organizacijo Prijatelji narave Nemčije (Naturfreunde Deutschland).

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.zuk-bb.de/bibliothek/jahresprogramm/akademie.html> (de)

Informativni dan: **Zaščita pred poplavami in revitalizacija: nove poti za naše reke**. Zürich (Švica), 8. 3. 2006. Delovni jezik: nemščina. Organizira: Eawag.

Več informacij na spletnem naslovu: http://www.eawag.ch/events/infotag/dokumente/Eawag_Infotag_2006.pdf (de)

Prihodnost Alp – izkoristimo potencial Alpejske konvencije. Salzburg (Avstrija), 10. 3. 2006. Delovni jezik: nemščina. Organizira: Avstrijska planinska zveza.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alpenverein.at> (de)

17. turistični forum alpskih regij. Ischgl (Avstrija), 27.-29. 3. 2006. Konferenčni jezik: nemščina. Organizira: Grischconsulta.

Več informacij na spletnem naslovu: http://www.grischconsulta.ch/content/forumtfa_06.html (de)

Saj ni res, pa je...

... Zimske olimpijske igre v Torinu se bodo zagotovo zapisale v zgodovino: razlog je najvišja olimpijska bakla vseh časov. Visoka bo kot dvajsetnadstropna zgradba, zanjo pa bodo porabili 170 milijonov ton jekla. Stroški gradnje bodo znašali okoli 1,5 milijona evrov. In da plamen ne bo ugasnil, bo treba vsako uro porabiti kar 8000 kubičnih metrov plina (za dobavo bo prijazno poskrbelo pokroviteljsko podjetje Italgas). V šestnajstih dneh, kolikor bodo trajale igre, bo olimpijski simbol tako „pokuril“ približno tri milijone kubičnih metrov plina...

Vir: La stampa, 22. 12. 2005